

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a ... (címe) által képviselt (felperes neve, címe) felperesnek a dr. Kárpáti Miklós ügyvéd (címe) által képviselt (alperes neve, címe) alperes ellen sajtó-helyreigazítás iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2009. november 25. napján kelt, 31.P.23.691/2009/5. számú ítélete ellen a felperes részéről 6. sorszámmal előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 10.000 (tízezer) forint + Áfa fellebbezési költséget.

A le nem rótt 24.000 (huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket a felperes illetékmentessége folytán a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperesi egyesület, mint társadalmi szervezet a hátrányos helyzetű fiatalok számára táborokat, fórumokat szervez, ismeretterjesztő és kulturális tevékenységet folytat, részt vesz az önkormányzat programjain, így került sor a „...” elnevezésű, egy egész délutánt betöltő rendezvény megtartására is, amelyet a ... is támogatott, részt vettek az ... politikusai, európai képviselő-jelöltjei, önkormányzati képviselői, vezető tisztségviselői és aktivistái.

A ... oldalon a „Beszállt a kampányába?” címmel ...-én cikk jelent meg, amelyben a felperesi egyesület ...-i rendezvényről tudósítottak és egyben az egyesület működéséről, a ... résztvevőkről, a szponzorálásról, a társaság civil vagy politikai jellegéről számoltak be, megemlítve többször az egyesületet és annak vezetőjét, ...-t.

A felperesi egyesület elnöke sérelmezve a közölteket az alperesi főszerkesztőnek egy helyreigazítási kérelem elnevezésű iratot juttatott el, amelyben a cikk egyes részeinek törlését, annak kijavítását és levelének nem „reflexiókénti” közlését kérte. Az alperes a kérelmet nem teljesítette.

A felperes keresetében az alperest helyreigazítás közzétételére kérte kötelezni. Megjelölte a helyreigazítás szövegét, tartalmát, a valótlan állításokat. Változatlanul fenntartotta a sérelmezett cikkrészletek törlése, kijavítása iránti kérelmét, valamint az alperest elnézés kérésére is kérte kötelezni.

Az alperes a kereset elutasítását indítványozta. Egyrészt arra hivatkozott, hogy a helyreigazítási kérelem aggályos, nem felel meg a helyreigazítási kérelem követelményeinek, másrészt a cikkben nem állított valótlant és nem is keltett hamis látszatot, ezen kívül véleményét fejtett ki a felperesi tevékenységről.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította és kötelezte, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 25.000 forint perköltséget, míg a felperes illetékmentessége folytán le nem rótt 21.000 forint kereseti illetékről úgy rendelkezett, hogy azt a Magyar Állam viseli.

Határozatának indokolásában a tényállás rögzítését követően ismertette a Ptk. 79. § (1) bekezdését és a sajtó-helyreigazítási eljárásra vonatkozó speciális eljárásjogi szabályokat, az Alkotmány irányadó rendelkezéseit és az Alkotmánybíróság 36/1994.(VI. 24.) határozatát.

Ezt követően elsődlegesen azt vizsgálta, hogy a felperes alperesi főszerkesztőnek írt levele megfelel-e a sajtó-helyreigazítási kérelem követelményeinek.

Kiemelte, hogy a kérelem a sérelmezett cikkrészletek törlésére irányult és a felperes kifejezetten tiltakozott az ellen, hogy levelét az eredeti cikkhez kapcsolják, azt közleményként közzétegyék, így a felperes kérelme nem felelt meg a Ptk. 79. § (1) bekezdésében foglalt követelményeknek, mert a cikk törlésére, kijavíttatására a sajtó-helyreigazítási eljárásban nincs jogi lehetőség.

Nem fogadta el azt a felperesi hivatkozást sem az elsőfokú bíróság, hogy a sajtó-helyreigazítás nem formarizált, nem ír elő olyan formai követelményeket, amelyeket csak ezen eljárásra specializálódott ügyvédek tudnának teljesíteni, hiszen a kereseti kérelemben megjelölésre került a Ptk. 79. §-ának megfelelő helyreigazításként közölni kért közlemény.

Az elsőfokú bíróság így joghatályos, a szerkesztőséghez eljuttatott - pert megelőző - kérelem hiányában a keresetet elutasította.

Ezt követően az elsőfokú bíróság megjegyezte, hogy a felperesi levél elfogadása esetén is alaptalan a kereset, mert az „önkormányzati sóhivatal” megjelölésre nézve a főszerkesztőhöz írt levél nem tartalmazott semmilyen kérelmet, az intézmény rejtélyes működésére vonatkozó közlés pedig olyan vélemény, ami még helytelenség esetén sem képezheti sajtó-helyreigazítási eljárás tárgyát.

A hagyományőrző programok szervezésére, illetve az ilyen rendezvények hiányára utaló cikkbeli közlést az újságíró következtetésének tekintette az elsőfokú bíróság, és abban a kérdésben, hogy mi tekinthető hagyományőrző programnak,

tevékenységnek sem foglalt állást, mivel a sajtó-helyreigazítási eljárásban a bíróságnak ez nem feladata.

Kifejtette, hogy a sérelmezett cikk nem keltett olyan látszatot, hogy az egyesület a bejegyzett székhelyén nem található, illetve nem létezik, mert az írás bejegyzett székhelyről nem nyilatkozott, kizárólag azt közölte, hogy a felperes nem civil szervezetként, hanem politikai szervezetként működik, ilyen jellegű rendezvényeket szervez, ehhez kap állami tulajdonú cégtől támogatást.

Mindezen indokok alapján a kereseti kérelmet érdemben sem találta megalapozottnak az elsőfokú bíróság.

A perköltség viseléséről a Pp. 78. §-a alapján döntött.

A felperes az ítélet elleni fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és az alperes helyreigazításra kötelezését kérte.

Hivatkozott a sajtó-helyreigazítási eljárás anyagi jogi és eljárásjogi rendelkezéseire és előadta, hogy a szerkesztőséghez eljuttatott levél alapján az alperes csak akkor tagadhatta volna meg a helyreigazítás közlését, ha az előadottak valóságát nyomban cáfolni tudta volna.

Ezt követően a sajtó-helyreigazítás online sajtóra való alkalmazhatóságával, a sajtó és a személyiségi jogi igények egymáshoz való viszonyával kapcsolatosan fejtette ki részletes álláspontját.

A felperes szerint az „önkormányzat sóhivatal” kijelentés az egyesületi elnök részéről nem hangzott el, így ezt a szerkesztőség törölte is - ami a felperesi igény nyilvánvaló elismerése -, azonban a javított verziót, cikket már sokan nem olvasták el. Véleménye szerint nincs akadálya, hogy a szankció tekintetében többet kérjen valaki a peres eljárás során, mint ahogy azt előtte tette, így az elsőfokú bíróság elutasító rendelkezése ezért sem helytálló.

Az intézmény rejtélyes működése körében azt emelte ki, hogy a BHT nem volt jogosult az adatgyűjtésre, tevékenységének minősítésére, az újságíró nem ismerte a társadalmi szervezetek nyilvántartását, a cikkben sugallt rejtélyesség szakmailag és logikailag - ismeretelméletileg nem indokolható, téves forrásokon alapult.

A hagyományörzéssel összefüggő kereseti kérelmet elutasító döntés tekintetében előadta, hogy megjelölt és bizonyított olyan programokat, ami a hagyományörzés tag fogalmának megfelel, az alperes szűkítő fogalomhasználata pedig még a hétköznapi értelmezés szerint is téves.

A szervezet létezése vonatkozásában a BHT forrására utalva álláspontja szerint a cikk azt sugallja, hogy a hagyományörző egyesület nem létezik, ami kimeríti a Ptk. 79. §-ában sorolt jogsértő állítást és megalapozza a kereseti kérelmet.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult.

A felperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján helyesen állapította meg a tényállást, amelyre alapított érdemi döntése is helytálló, ezért a Fővárosi Ítéltábla

az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése és a Pp. 254. § (3) bekezdése szerint helybenhagyta, annak helyes indokai alapján.

A peres felek jogvitáját a sajtó-helyreigazítási eljárásra vonatkozó speciális anyagi jogi és eljárásjogi rendelkezések szerint kellett elbírálni.

A Ptk. 79. §-a alapján a sajtó-helyreigazítást a más személyre vonatkozó valótlan tény állítása, híresztelése vagy való tények hamis színben való feltüntetése alapozza meg. Ez esetben követelheti az érintett személy olyan közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy az írás mely tényállítása valótlan, vagy mely tényeket tüntet fel hamis színben.

A sajtó-helyreigazításra sor kerülhet peren kívül is. A pert megelőző igényközlés rendeltetése az, hogy a sajtónak lehetőséget kell adni arra, hogy a helyreigazítást önként teljesítse. Ezért szükséges az, hogy az igényközléskor egyértelműen megjelölésre kerüljön a helyreigazítás kívánt szövege, hogy az alapján a sajtószerv eldönthesse, hogy a kérelemnek eleget tesz-e.

A sajtó-helyreigazítási perben a bíróság azt vizsgálja, hogy a sajtószerv a helyreigazítást jogosan tagadta-e meg. A sajtó-helyreigazításra alkalmas közlemény formai és tartalmi követelményét a vonatkozó jogszabályi rendelkezések nem határozzák meg részletesen, de az követelmény, hogy megjelölésre kerüljön, hogy a sérelmezett közlemény mely tényállítása valótlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben, melyek a való tények és egyértelműen ki kell tűnnie annak is, hogy az így megfogalmazott igényt sajtó-helyreigazításként kéri a jogosult közzétételre. A helyreigazítás körében lehetőség van válaszevél közzétételének igénylésére is, de a kérelemnek erre irányuló utalást kell tartalmaznia. A sajtó-helyreigazítás iránti kérelemben ezért szükséges a helyreigazítás szövegének és a kérelem előterjesztésének átgondolt megfogalmazása, mert később ennek keretein már nem lehet túlterjeszkedni, a kereseti kérelem csak ezen a körön belül terjeszthető elő.

Ebből következően a helyreigazítást a sajtószervtől írásban kell kérni, és a kérelemnek legalább tartalmaznia kell a sérelmesnek tartott közlemény megjelölését és kifejezett igényt a helyreigazításra, valamint a sérelmezett közlemény valótlan tényállításainak megjelölését, és hogy melyek a közlendő való tények.

A pert is csak az itt közöltek tekintetében lehet indítani, a peres eljárás során új igény érvényesítésének megengedése ellentétben állna a sajtó-helyreigazítási eljárás általános szabályaival, és az az igényérvényesítésre megszabott határidők megkerülésére adna lehetőséget. (PK. 13. számú állásfoglalás).

A fenti együttes feltételek közül a perbeli esetben hiányzott a felperes kifejezett igénye a sajtó-helyreigazításra. A felperes a sérelmezett közlemény megjelenését követően az alpereshez intézett levelében - a főszerkesztőnek írt helyreigazítási kérelem elnevezésű okiratában - tájékoztatta az alperest, hogy a közlemény egyes részei nem felelnek meg a valóságnak, „sejtetéseket, a tények egyoldalú mazsolázását, hiteltelen pontatlan, jogsértő állításokat” tartalmaz. Emiatt kérte az általa megjelölt cikkrészletek törlését és „nem reflexióként hozzácsapni...hanem kijavítani” a közölteket.

A felperes pert megelőzően alpereshez eljuttatott levele nem felelt meg a helyreigazítási kérelem tartalmi követelményeinek, a felperes nem jelölte meg benne, hogy melyek a konkrét valótlan állítások, illetve mely tények kerültek hamis színben feltüntetésre, továbbá a valós tényeket sem ismertette. Nem lehetett figyelmen kívül hagyni azt a tényt sem, hogy a felperes kifejezetten tiltakozott levele helyreigazító közleményként való megjelentetése ellen, s - bár tartalma alapján lehetett következtetni arra, hogy felperes mit sérelmez -, azonban az a sajtó-helyreigazításra vonatkozó kifejezetten ígényt nem tartalmazott.

A felperes alpereshez eljuttatott kérelme tartalmát tekintve - cikkészlet törlése, kijavítása iránti igény - nem tekinthető a Ptk. 79. § (1) és (2) bekezdésében szabályozott személyiségvédelem alkalmazásához előírt pert megelőző helyreigazítási kérelemnek, mert abban olyan igények kerültek megfogalmazásra, amelyek az általános személyiségsérelem {Ptk. 78. §; Ptk. 84. § (1) bekezdés b) és d) pont}, valamint az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény, illetve az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló 2001. évi CVIII. törvény alapján orvosolhatók.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját, miszerint a felperes pert megelőzően alpereshez eljuttatott igénye tartalmi okból nem felelt meg a Pp. 342. § (1) bekezdésében megkívánt írásbeli sajtó-helyreigazítási kérelem kritériumának, ezért a keresetét érdemi vizsgálat nélkül el kellett utasítani.

A Fővárosi Ítéltábla csak megjegyzi, hogy abban az esetben, ha a kereseti kérelem érdemi vizsgálat nélkül elutasításra kerül, szükségtelen a keresetben konkrétan megjelölt igények tételes vizsgálata, ezért a másodfokú bíróság is csak utal arra, hogy az ott kifejtettekkel is egyetértett.

A fellebbezési eljárásban felmerült költségről a másodfokú bíróság a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése szerint határozott, amelynek során figyelemmel volt a felperesi társadalmi szervezet személyes illetékmentességére.

Budapest, 2010. április 22.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Győriné dr. Maurer Amália s.k.. Fülöp Györgyi s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitel  l:

tisztviselő